

GORIŠKI SLOVENEK

Naročnine:

Italijanska kraljevina:	
Celo leto	Lir 10.—
Pol leta	" 5.—
Tri mesece	" 2.50
En mesec	" 1.—

Oglasi:

Oglasi na tretji strani	Lir 1.— za vrsto
Oglasi na četrti strani	" 0.75 za vrsto
Mali oglasi	" 0.05 za besedo
Znižane cene za letne naročnike.	
Posamezna št. 10 cent.	

Izhaja vsako sredo in soboto.

Uredništvo in Upravništvo: Via Carducci št. 10, II. nad.

Samoodločba narodov v odgovoru na nemške protipredloge.

Wilson je bil isti, ki je vrgel v svet besedo o samoodločbi ali bolje samovladu »self gouvernement« posameznih narodov. V dobi grozne stiske so trepeti narodi pobrali z obupnostjo te besede in jih tolmačili tako, kakor je baš vsakemu prijalo.

Nemci so prosili za mir na podlagi Wilsonovih načel, avstrijski narodi pa so začeli obupno tresti težke verige toliko časa, da so se jih popolnoma znebile.

Toda ako zasledujemo delovanje te mirovne konference se bomo z lahka prepričali, da mirovna konferenca vstevši »človekoljuba« Wilsona ne postopa strogo po Wilsonovih načelih. Hotè ali nehotè se je Nemčija v svojih protipredlogih po večini vpirala na Wilsonova načela in zahtevala uveljavljenje istih pri mirovnih pogojih, ki se imajo skleniti z Nemci. Toda ententa odgovarja: »Mirovni pogoji se ne oddaljujejo od 14 točk in tudi od načel, ki jih je v splošnem izrekel predsednik Wilson v drugih govorih leta 1918 ter so v resnici tvorila dogovorjeno podlago za sklenitev miru.« V teh besedah je več skritih laži. Previdno je rečeno, da ne stojè ravno na podlagi prvih 14-tih Wilsonovih točk, oddaljujejo se od istih le toliko, v kolikor se je Wilson sam polagoma oddaljeval od svojega prvotnega programa. Wilson je večkrat popravil svojih 14 točk in nekje prišel celo tako dale, da je rekel, da narodne manjšine ne pridejo v vpoštev, kedar se gre za interese velikih narodov. Stem je pokopal svobodo vseh manjših narodov, ki stojè pod pokroviteljstvom Velike Britanije. Seveda tudi nemški pogoji, ki jih sestavi Wilson s sodelovanjem svojih zaveznikov, ne odgovarjajo sto prav smislu prvega Wilsonovega programa, toda prav daleč niso, ker se je »v splošnem« vpoštevalo Wilsonova načela. Izraz »v splošnem« pa najbolj dokazuje, s kako vestnostjo so zavezniki sestavljali nemške mirovne pogoje. »V splošnem« se je pač gledalo na to, da ostane vendar še nekaj Wilsonove barve pri teh pogojih.

Glede poljskega vprašanja veljajo zaveznikom »v celoti zgodovinski vidiki«. Privoščimo prav iz srca Poljakom rešitev »iz zgodovinskega vidika«,

kajti na ta način jo najbolj pogodijo, toda vedeli bi radi, kedar so zaveznikom merodajni zgodovinski vidiki, kedar glasovanje, kajti v Gornjem Šlezem, ki ni nikdar pripadala Poljski, je uvedeno glasovanje, ker je baje večina prebivalstva »po izvoru« poljskega plemena.

Gdansko pa, ki je označa isto besedilo zavezniškega odgovora kot »nemško«, se proglasi prostim, dasi bi moralo ostati »po izvoru« tamošnjega prebivalstva le nemško.

Takemu naziranjju bje naravnost obraz nadaljno opravičevanje, da »glavna stvar, katera se mora vpoštovati, je prava korist prebivalstva, ne pa zadovoljitev narodnega čustva. »Tu se špegljaj brumna duša« nad tvojimi angloamerikanskimi protektorji, ki skrbè »za pravo korist« vseh narodov na zemlji.

Prav razločno gleda »konjsko kopito« tudi iz klavzul glede kolonij. Med drugim čitaš tam stavek »Zavezniki se morajo zavarovati proti ustanovitvi oporišč, iz katerih bi se lahko, ogroževala svetovna trgovina«. Ako si hočemo biti na jasnem, moramo prevesti »svetovno trgovino« v anglo-franko-amerikansko, ki je vedno nadvladala svet in ga hoče tudi v naprej. Toraj nobene konkurence več.

Ako bi hoteli podrobneje trazmo rivati vse hibe in neodkritosrčnosti, ki jih vsebuje ta »poslednji« odgovor na nemške protipredloge, bi lahko napisali debelo knjigo. Označili smo le nekaj onih stavkov, ki so »splošne« veljavnosti, da dokažemo, da mirovna konferenca ne pozna enotne mere, ampak kakor prija anglo-franko-amerikanski zvezi, uveljavlja enkrat Wilsonova načela, drugič zopet zgodovinske ali geografske povode.

Tako skrupucani mir bode imel težko dolgo življenje, kajti zasnovan je preveč na podlagi privilegijev zmagovalcev in kot tak ostane vedno spretno sredstvo za one elemente, ki želè kaliti »mir na zemlji«. Po našem mnenju leži vsak mir trdno le v sporazumu med narodi in nikdar v meču. Naše mirovno delo ne bode vsled tega prav lahko.

Težak postane položaj vsled vedno večje negotovosti, kako konča pariška konferenca, kajti iz več strani dohajajo vže glasovi, da nekatere države ne priznajo konferenčnih sklepov.

Kriza v Italiji.

Kriza v Italiji je navidezno rešena. Ministerstvo je sprejel Nitti, ki je poveril vnanje zadeve Tittioni-ju. Pomen ministerstva leži v teh dveh državnikih. V politiki nista novince, ker sta od mladih nog sem vedno zastopala odlična politična mesta. Toda zabiti ne smemo, da sta moža stare šole. Ministerstvo dela vsled tega vtis, da je prodrl na merodajnih krogih vpliv Giolittija, torej one stranke, ki je bila vedno odločno nasprotna vojni z Avstrijo. Da bi možje tega kabineta nastopali v smislu ekstremistov ali zahtevali uveljavljenje vseh italijanskih aspiracij je težko verovati.

Radi tega je jasno, zakaj so odklonili sodelovanje s tem ministerstvom pristaši »Zveze bojevnikov«, ki šteje v Italiji nič manj nego 800.000 aktivnih in bivših vojakov in častnikov.

Socijalisti pa niso bili niti formalno povabljeni k sodelovanju in se je s tem takorekoč vedè prezrlo važen činitelj Gorenje Italije.

Nekateri trdi sicer, da podpira Nittijevo ministerstvo Bissolati, ki zastopa, kakor znano, strujo, ki hoče priti do sporazuma z Jugoslavijo. Mi bi kaj takega težko verovali, ker čas za Bissolattija ni še ugoden v Italiji, kakor ni pri nas velikega razpoloženja za zbližanje med Italijani in Slovenci.

Iz vsega tega moremo sklepati, da dejanski kriza v Italiji ni še rešena. S pomočjo sedanjega ministerstva, ki je sprejelo nehvaležno dedščino prejšnjega ministerstva, zna iti stvar še nekaj časa naprej, morda celo do bodočih novih volitev. Takrat se bodo merile stranke med seboj. Po našem mnenju pridejo gotovo nove struje na poveršje.

Zategadelj ni sedanja menjava ministerstva v Italiji velikega pomena, ker ostane za sedaj vse pri starem. Med priprostim ljudstvom se razširja nezadovoljnost radi raščoče draginje in zavlačevanja mirovnih pogajanj, ki niso dovedla po osmih mesecih do nikakega zaključka. Težko se posreči sedanjemu ministerstvu, kar ni zmoglo prejšnjemu, ker ima že danes računati na odločen odpor pri vseh novih strujah v Italiji.

SLOVENC!

Čitajte in podpirajte ta list, ki zagovarja vaše pravice.

Razgled po svetu

Ozadje pariških pogajanj.

„Secolo“ prinaša zanimiv dopis svojega poročevalca Cassola, ki opisuje ozadje pariških pogajanj glede vzhodne italijanske meje na sledeči način:

„S kakim programom, s kako metodo, s kakim čustvom pojdejo naši (italijanski delegati) v Pariz. Po dolgih in živahnih razpravah, ki so se vršile v ministerski seji dne 7. in 18. decembra in v vojnem odseku dne 6. decembra je bil popolnoma sprejet Soninov predlog za uveljavljanje londonskega dogovora. Po tem dogovoru bi morala, kakor znano, dobiti Italija v jadranskem morju celo Istro, dalmatinsko ozemlje, v kojem leže mesti Zader in Šibenik in lepo število otokov. Reka je bila prisojena Hrvatski in večji del Dalmacije je bil za Italijo nedosegljiv.“

Reči moramo takoj, da niso mislili ne takrat, ne pozneje naši državniki na to, da se bi polastili nacionalističnega programa. Sicer pa so živeli skoro vsi v Italiji v tej iluziji in mnogo jih je takih, ki še danes verujejo v to bodisi radi popolnega nepoznanja razmer bodisi radi svoje neumnosti, ker je vlada povzročila v državi živahno nacionalistične demonstracije.“

V dopisu se nadalje pojasnjuje, da je vlada podpirala javno agitacije za zahteve, ki jih ni nikakor mislila podpirati, marveč le izrabljati proti takozvanim popustljivcem in vzbuditi v Parizu mnenje, kakor češ, da je naša (to je italijanska) delegacija zmernejša od prebivalstva samega.

„V ministerskem svetu in v vojnem odseku meseca decembra se je trdilo od strani zastopnikov stranke popustljivcev, da mora služiti londonski dogovor našim kot orožje v dosego tega, kar nam pritiče po narodni pravici in da bi morali vsled tega dvigniti zahtevo po Reki, in po zasedbi tega mesta zamenjavi to čisto italijansko mesto in njeno pristanišče s Šibenikom, ki je po večini hrvatski. Istodobno se zahteva jamstev za one italijanske skupine, ki se nahajajo izven naših mej. Razlike v kvadratnih kilometrih med londonskim dogovorom Sonninovim in pogodbo popustljivcev ni ali menda toliko, da vsebuje še nekaj več. Je-li jasno?“

Orlando se je v gori omenjenih sejah kazal naklonjenega programu popustljivcev, a z značajem, ki ga ima, se je vpognil pred Sonninom, kedar mu je bil postavljen nasproti in je tako postal njegov privrženec. In tako smo šli v Pariz.

V Parizu je Sonnino molčal, Orlando pa govoril. Odkrili smo hitro naše stališče in je začrtali v okvirju londonskega dogovora. Med tem so se vršile v Italiji nepretrgoma manifestacije in posebno za Reko. Orlando, ki se je čutil podprtega od italijanskih delegatov, je hotel načeti reško vprašanje, A Sonnino, ki je dosleden tudi v svojih zmotah, je storil, kakor je njegova naveda, kedar se čuti osamljenega; kazal se je zadovoljnega, čeravno prisiljen, da se sproži to vprašanje, toda pod pogojem, da se ne krši londonskega dogovora.

Tako je prišlo do tega, da je v drugi polovici meseca marca (nekaj pozno, ali ne?) predlagal Barzilai konferenci, da se bi Reka priklopila Italiji. Toda lahko si predstavljate, kak učinek je mogla izzvati ta zapoznela zahteva Italije, ko so vendar vsi vedeli, da je Sonnino „najuglednejši“ italijanski zastopnik taki zahtevi nasproten.

Koncem aprila so se vršila pogajanja, gotovo ne s privoljenjem Sonnina, neposredno med Italijani in Jugoslovani; ako se bi mi Italijani ne odtegnili sredi pogajanj, bi nam bila Reka prisojena, kakor lahko pozneje dokažemo. Toda pogajati bi se bilo moralo na podlagi londonskega dogovora in odstopiti Šibenik; Sonnino pa je bil temu nasproten in Orlando mu je, kakor pa navadi pohlevno sledil. Koncem maja smo doživeli dogodbo s Tardieujevim načrtom, kojemu smo načeloma pritrditi. A

takoj potem smo bili zopet pri londonskem dogovoru in pri tem smo še vedno z žebljem pribiti. Sicer pa ostajamo istodobno tako slabotni, da ne moremo prodreti z zahtevo, da se ga popolnoma uveljavi.

Novo ministrstvo Nitti-Tittoni.

RIM, 23. Novo ministrstvo je tako-le sestavljeno: Ministerski predsednik in notranje zadeve: odv. prof. Francesco Nitti, poslanec v parlamentu; zunanje zadeve: odv. Tommaso Tittoni, senator; kolonije: odv. prof. Luigi Rossi, poslanec v parlamentu; pravosodje in bogočastje: prof. Lodovico Mortara, senator; finance: odv. Francesco Tedesco, poslanec v parlamentu; mornarica in interim vojna: kontreadmiral Giovanni Secchi; naučni minister: odv. Alfredo Baccelli, poslanec v parlamentu; drž. zaklad: odv. Schanzer, poslanec v parlamentu; javna dela: dr. Edoardo Pantano, poslanec v parlamentu; pomorski in železniški transporti: odv. Roberto de Vito, poslanec v parlamentu; industrija, trgovina, delo in prehrana: inž. Dante Ferraris; pošte in brzojavi: odv. prof. Pietro Chimenti, poslanec v parlamentu; vojaške podpore in vojne pokojnine: odv. Ugo de Como, poslanec v parlamentu; odrešene dežele: inž. Cesare Nava, poslanec v parlamentu. Ministri so bili zapriseženi danes, dne 23. junija, ob 9.30. —

Narodna skupščina za podpis mirovne pogodbe.

BASEL, 22. Iz Weimarja: Narodna skupščina je odobrila s 237 glasovi proti 159 predlog Schultzeja in Groeberga za podpis mirovne pogodbe. Minister Bauer je izjavil, da poda vlada pooblastila za podpis s sledečo formulo: Vlada nemške republike je pripravljena za podpis mirovne pogodbe, ne da bi pripoznavala, da je bil nemški narod povzročitelj vojne in ne da bi pripoznala obveze, izhajajoče iz členov 227. do 230. — Izreklo se je vladi zaupanje z 236 glasovi proti 89. 68 zastopnikov ni glasovalo.

BASEL, 22. Iz Weimarja javljajo oficijelno: Predsednik ministrskega sveta Bauer je izjavil v današnji seji narodne skupščine, da se je vlada odločila za avtorizacijo podpisa mirovne pogodbe, toda s pridržkom, da odobri to narodna skupščina.

Nemški mornarji potopili nemške vojne ladje, ki so bile internirane v Angliji.

LONDON, 22. (Službeno). Vse nemške oklopnice in oklopne križarke, izvzemši oklopnico „Baden“, ki so bile internirane v Skapaflouu, so bile potopljene. Pet lahkih križark je bilo potopljenih, a druge so bile pokvarjene. Tudi 20 torpedovk je bilo pokvarjenih; pet jih še plava, a druge so utonile.

Večino nemških mornarjev so zaprli na angleške ladje. Nekateri vojake, ki so odhajali v čolnih, so hoteli Angleži ustaviti, toda le ti se niso hoteli pokoriti. Nato so angleški mornarji začeli streljati. Nekaj nemških mornarjev je bilo ubitih in ranjenih.

Po premirju so bile te ladje oddane v varstvo nemškemu mornarjem, katerim pa niso bile pridodane angleške straže. Po podpisu miru bi bile te ladje prešle avtomatično v zavezniško last. Bilo je določeno, da se nemška flota porazdeli v ponedeljek, toda nemški mornarji so jo rajši potopili, kakor da pride v zavezniške roke.

Belgija priznala Jugoslavijo.

ZAGREB, 20. „Jutranji List“ javlja v brzojavki iz Pariza, da je Belgija priznala državo SHS potom poslaništva v Parizu.

Premirje med Poljaki in Ukrajinci.

VARŠAVA, 21. Z Ukrajinci se je sklenilo premirje, ki se je pričelo danes ob 6. Premirna črta gre preko mesta Zalozce, potem po reki Seretu, mimo Tarnopola. ki

ostane v poljskih rokah, na Mikulince, Husiatyn, Zaskawerzy in potem po Zloti Lipi in Dnjester deli zasedeno mejo med Poljaki in Romuni.

Zopet hujši boji na čehoslovaškem bojišču.

CURIH, 21. Iz Budimpešte poročajo: Bela Kun je izjavil na nekemu sovjetskemu kongresu, da meje, določene Madžarski, ne dovoljujejo da bi se zagotovil obstoj madžarskega proletarijata. Izrazil je željo, da Nemčija podpiše mirovno pogodbo in je pripomnil, da je na čehoslovaškem napredovalo revolucionarno gibanje. Vkljub temu, da je pripravljen na pogajanja, toda ne samo s konferenco, temveč tudi s sovražniki, ki se nahajajo okoli Madžarske. Toda mir, je pripomnil, ne bo trajnejši od Brest Litovskega.

Napadi madžarskih čet na čehoslovaškem bojišču so začeli 18. t. m. Pričakujejo se hudi boji. Madžari gledajo da bi poboljševali ozemlje, ki so ga zasedli.

Vzroki pada Orlanda.

PARIZ, 21. „Popularie“ priobčuje razgovor s Serattijem o italijanski ministerski krizi. Padec Orlanda da so povzročili imperijalisti, ki so mu očitali da ni popolnoma sledil politiki, — potem pa tudi socijalisti, ki mu nčitajo pomanjkanje energije na reševanju problemov po vojni, draginje in brezposelnosti. Seratti ne veruje, da pride do jasne rešitve, ker je demisija le epizoda krize. Tittoni da bo nadaljeval politiko Orlanda.

Trevesov govor v zbornici.

RIM, 21. Čeprav novo ministrstvo še ni sestavljeno, je poslanska zbornica vendar začela razpravo zakonskega načrta za podaljšanje proračunskega provizorija 1919 do 1920 do 31. julija.

Poslanec Treves je izustil znamenit govor: Prišel je z izjavo, da govori o tem zakonskem načrtu, čeprav je ministrstvo odstopilo, ker hoče potrditi pravico zbornice do samoodločbe, in pa protestirati proti sistemu, po katerem bi mogel parlament izvajati pravico do kontrole samo tedaj, kedar se vladi zljublja sklicati, da kontrolira. To pa je potrebno tembolj vpričo izvestnih pojavljajočih se struj, nasprotnih parlamentu, in pa spričo najhujših odnošajev, v katerih se zvija Evropa izkrvavljena in izčrpljena od vojne. Ogromna kriza, ki gre preko vseh dežel, se ne more rešiti, če se ne zagotove nemudoma vsem narodom toliko časa pričakovane blaginje miru. Govornik obžaluje, da pariška konferenca, ne da bi pospešila prihoda miru, tira svet v novo in najstrašnejšo vojno. Vse takomenovane mirovne garancije potom nasilne krotitve, ki jo hočejo zmagovalci izvajati nad premaganci, ne dosežejo drugega, nego da pripravljajo velike in krveva spore. In ne le to, ampak tudi med istimi zmagovalci bi hoteli močnejši potisniti šibkeje. Na ta način postaja vedno jasneje, da je bila velika vojna bistveno spor med raznimi imperijalizmi, oboroženimi drug proti drugemu.

Potrebe vojne so tudi našo deželo (Italijo) zapletje v boj proti komunističnim režimem, posebno proti ruski socijalistični republiki, z očitnim kršenjem idealov proletarijata in največjo nevarnostjo za življenjske in politične interese dežele. Treba je preurediti gospodarsko in politično mednarodno življenje na podlagah, ki so bile slovesno obljubljene narodom; treba ustanoviti narodom režim, ki bo odkrito srčno odgovarjal načelom socializma, če naj pride res gospodarsko vstajenje vseh narodov. Govornik se nadeja, da bo vlada aktivno pobijala vsako obliko propagande, ki naj bi v srcu vojakov podžigala sovraštvo proti tistemu delu proletarijata, ki se ni izravno udeleževal vojne, označujoč jo kot izkoriščevalko žrtev bojevnikov. Vztraja pri potrebi, da se obnove sestave za izražanje volje dežele, da pride do bolj krepkega življenja v narodnem zastopstvu.

Omenjal je sklepe na zadnjem kongresu poljedelskih delavcev, ki se je vršil v Bolonji za razlastitev neobdelanih zemljišč, ter za ustanovitev velike narodne poljedelske domene, ki naj bi se izročila tem delavcem v obdelovanje. Če bodo vladarji znali razumeti, da je nemudoma izvedba teh opravičenih zahtev prehod k novemu boljšemu režimu socijalne pravičnosti, moglo bo priti to brez preveč nasilnih tresljajev. Govornik je zaključil, naglašujoč, da se bo svet mogel preobraziti le v socijalizmu in za socijalizem.

Načrt zakona in proračunski provizorij sta bila sprejeta brez razprave. Prihodnja seja se objavi pismeno na dom.

Iz Rumunije.

PARIZ, 21. Iz Bukarešta poročajo, da je Bratianu javil, da ne podpiše mirovne pogodbe, ali bolje, mirovnih pogojev. G. Bratianu je predvsem sklenil, da ne sprejme mej, ki jih je konferenca določila med Rumunijo in Srbijo v Banatu in med Rumunijo in Madžarsko v Transilvaniji. Toda on namerava zanikati svoj podpis tudi pri drugih pogodbah, pri katerih so romunski interesi direktno prizadeti, in sicer v znak protesta proti postopanju z malimi državami na konferenci.

Znano je, kako se je postopalo z znanimi politiki, ko so pršli na konferenco kot pooblaščenec malih, prijateljskih držav: Ti ljudje so bili zapostavljeni in niso imeli sploh nikakšnega ugleda. Velevlasti so sklepe, a malim državam ni ostajalo drugega, nego da sprejmejo sklepe, skoraj, kakor bi bili sovražniki.

Vojaški pogoji za Nemško Avstrijo.

PARIZ, 20. Vrhovni zavezniški svet se je sestel danes ob 17. v vojnem ministrstvu. Navzoči so bili Wilson, Clemenceau, Balfour, Sonnino, Demartino, maršal Foch, generala Weygrand in Bliss, nekateri angleški generali in italijanski vojaški pridelfenci. Seja je trajala do 19.15 in je bila sklicana, da odobri razne vojaške pogoje, ki se nalože Nemški Avstriji.

Odhod Take Jonescoja in Pariza.

PARIZ, 21. Tako Jonescu je bil nujno poklican v Bukarešt, pa je nocoj zapustil Pariz.

Priprave za podpis miru.

PARIZ, 21. „Petit Parisien“ javlja, da Wilson odide v Ameriko prihodnji torek, če Nemčija podpiše. V nasprotnem slučaju bi odložil svoj odhod na dva ali tri dni. Lloyd George se je povrnil iz Verduna, toda prišel je bolan na grlu. Zdravniki so mu prepovedali izhajati iz hiše. Zastopa ga Balfour. Vsak pooblaščenec je dobil od glavnega konferenčnega tajnika pismo, v katerem ga leta prosi, naj mu pošlje vzorce svojega podpisa in svoj osebni žig, ki se bo moral v originalni mirovni pogodbi nahajati namestu podpisa.

Priprave proti Nemčiji.

PARIZ, 21. Mornarica je ukrenila potrebno, da se, če bo treba, stisne blokada okoli Nemčije. Brodovje, določeno za te operacije, je pripravljeno da odpluje.

Zavezniki odklanjajo podaljšanje roka za podpis.

PARIZ, 21. Listi pravijo, da se je včeraj izjavljalo v dobro poučenih konferenčnih krogih, da zavezniki ne dovolijo Nemčiji pod nobenim pogojem podaljšanje roka za podpis mirovne pogodbe.

Novo nemško ministrstvo.

BASEL, 21. Iz Weimarja se poroča: Po vesteh uradnega značaja, se je nova vlada sestavila takole: ministrsko predsedništvo David, finance Dernburg, pravosodje Stüssheimer, notranje stvari Freuss, prehrano Schmied, javno gospodarstvo Wissel, delo Bauer, zunanje stvari Bernsdorff, narodna obramba Noske, kolonije Bell, pošte Giesbert, minister brez listnice Erzberger. Erzbergerjevo imenovanje še ni gotovo.

Francoski glas o položaju v Nemčiji.

PARIZ, 21. „Humanité“ objavlja Huysmansov razgovor z nekim nemškim socijalistom, ki je izjavil, da v Nemčiji vlada popolna zmešnjava. Vsled strahu pred skrajnimi življi se je novi militarizem zopet ojačil in uveljavil. Večinarji so si nadeli znamko socijalistov, v resnici so pa meščani, ki se ne menijo za ostvaritev nujnih gospodarskih reform, pač pa brezkončno povečujejo stroške za vzdrževanje prostovoljskih čet, katere stanejo poldrugo milijardo na mesec in so namenjene za ubijanje revolucionarnih voditeljev in ustvarjanje vojaške strahovlade. Oni socijalist je dejal, da je prišel obveščat francoske in angleške socijaliste, da bi nepodpisan mir pomenjal vojaško diktaturo. Proletariat je izčrpan in samo edinost socijalističnega delavstva more ustvariti normalne razmere.

Domače vesti

Iz najbližje goriške okolice, kjer imamo prav vse razdejano kakor je Vrtojba, Štepet, Solkan. Prosimo, da se podpora nadaljuje tudi po 2 mesecih, vsaj istim, ki nimajo zaslužka, ne živine, ne polja. Taki reveži brez strehe, brez sredstev, v pomankanju oblek i obutve morajo poginiti, ako se ne bode podpora nadaljevala.

Umestno bi bilo, da bi že pri menjavi denara uvaževali njih bedo ter jim zmenjali krono za lire, kajti prebivalci v (Hinterlandu) zaledju imajo hiše polja in vinograde — prodajali so vse drago, a mi smo pa obcestni siromaki.

Tudi sedaj dospeli begunci in ujetniki, — prosijo, da se jih sprejme v delo, ker drugače sploh ne moreje živeti brez služka. V tej neznosni vročini se moramo tiščati po 2-3 družine v eni baraki in trpeti pomanjkanja v vsakem oziru, ker se nihče ne briga za našo osodo.

Enako prosimo tudi vladne stavbenike, da popravijo stanovanja nam najpotrebnišem.

Istočasno tudi prosimo naj se javni plesi po vsej moči omejijo, posebno v tej neznosni vročini. Uvažuje naj se hiegeno in pieteto. Ker ta je zemlja takorekoč vsa eno grobišče napojeno s krvjo. Zato pa — prosimo več kruha (zaslužka) in manj plesov. V to pomoz Bog.

Sprejemne skušnje na realki v Idriji. Tamošnje šolsko vodstvo nam brzojavno naznanja, da se bodo vršile dne 30. junija in sicer od 9. predpoldne do 2. popoldne sprejemne skušnje za 1. razred tamošnje realke.

Vpisovanje se bodo vršilo istega jutra, Učenci, ki želè biti vpisani v prvi razred, morajo predložiti krstni list in zadnje šolsko spričevalo. Vpisovalna taksa z vsemi prispevki vred znaša 3 L in 9 centezimov.

Zveza državnih uradnikov na Goriškem. Od predsedništva te zveze smo dobili dopis, s kojim se nam sporoča o seji te zve-

ze, ki se je vršila dne 15. t. m. Razmotrivali so se stanovski interesi in vprašanje, je-li naj pristopijo delavski zbornici. Konečno je bil sklenjen pristop z gotovimi pridržki, ki niso navedeni v dopisu.

Sledile so volitve novega vodstva. Predsednik je Dr. Anton Marinaz, podpredsednika profesor Alojz cav. Girardelli in Franc Spacapan, nadalje so voljeni ravnatelj Dr. Guido Battigi, Josip Pizzul, Franc Vinci, prof. Josip Zanei, Viktor Laner, inž. Ramir Fasan in inž. Viktor plem. Savorgnani.

Udeležbo Slovencev pogrešamo popolnoma.

Častnim članom je bit imenovan okrajni civilni komisar v Gorici cav. Gottardi v znak hvaležnosti za njegovo požrtvovalno delovanje v prosep te uradniške zveze.

Delavska zbornica v Gorici. Polagoma se vrši sestava delavske zbornice. Izvršilna začasna komisija nam je poslala vabilo k udeležbi te velekoristne socijalne ustanove. Kedar nam bodejo politične razmere med strankami, ki silijo v ospredje, bolje znane spregovorimo tudi mi par resnih besedi. Toda danes se nam zdi, da ni še prišel čas za to.

Dosedaj je prijavilo svoj pristop v delavsko zbornico 25 profesionalnih društev. Program, ki smo ga čitali, je lep, kakor so lepi vsi politični in strankarski programi, vprašanje pa je, katera politična stranka dobi nadvlado in takorekoč odgovornost za točno izvršitev tega programa. Med Slovenci ne opažamo dosedaj kakenga posebnega zanimanja za sodelovanje.

Upravitelj in urednik: KAROL JUŠIČ.

Tiskarna G. Juch v Gorici.

TEDENSKI KOLEDAR

- 25. Junija Sreda, Viljem, Prosper.
- 26. „ Četrtek, Janez in Pavel, Virgil.
- 27. „ Petek, Srce Jezusovo Kema.
- 28. „ Sobota, † Leon II., Arenij.
- 29. „ Nedelja, 3 pobink. Peter in Pavel.
- 30. „ Ponedeljek, Spomin sv. Prvta, Oton.
- 1. julija Torek, Teobald, Julij.

Tvrdka išče krojače.

Plača se dobro. Več povè uredništvo, kamor se je obrniti za nadaljna pojasnila.

Pevovodja išče službe. Ponudbe na uredništvo „Goriškega Slo-venca“.

Vsakovrstno MILO

in vsako množino na debelo se prodaja od 3 lir naprej za ducat v

Zalogi G. PRIMAS

Gorica, Ulica Teatro 18

TISKARNA G. JUCH

GORICA, VIA MORELLI 14

Izvršuje vsakovrstna dela

ANTON PERTOT

GORICA — Ulica Municipio 4 — GORICA
Filjalka ulica Teatro 18

: : : : PRODAJALNA : : : :
s papirjem, črtanjem in knjigovezjem
Sprejema tudi izdelovanje fotografičnih slik,
klišejev in druga slična dela.

! BAZAR !

Na Verdijem tekališču
Corso Giuseppe Verdi 13

Se nahaja bogata zaloga galan-
terij, papirja, dišav, toaletnega
mila, steklenin, glinastih posod
in posebno bogata izbira raz-
glednic in časnikov.

Prodaja se vse na drobno in na debelo
Edina zaloga papirja „Abadie“

S cenami ne more nihče
konkurirati.

Leopold Zakraisek

Ima bogato zalogo ma-
nufakturnega in mod-
nega blaga, kakor tudi
oblek za moške in
otroke.

Posebnost so moške
obleke lastnega izde-
lovanja.

Svršniki za moške v
angleškem blagu.

Velika izbira moškega
blaga angleške pro-
dukcije.

Oskar Pascul & Co.
v Gorici
via Rastello št. 10

Izdelujejo se tudi o-
bleke na mero po ži-
votu.

Vsak dan dohaja za-
logi novo blago iz naj-
boljših tovarnen.

Cene so take, da ne
more z njimi nihče
konkurirati.

Prodaja se na debelo
in na drobno.

Borovaz & Colledani

GORICA, Riva Castello št. 4

Zaloga manufakturnega blaga na debelo

ZMERNE CENE

Pozor za birmance

Velika zaloga vsakovrstnih ur,
— verižic in zlatenin —

Najnižje cene

Sigon Josip - Gorica

Ulica
Rastello
št. 8.

Ulica
Rastello
št. 8.